

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

ŽENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
Í KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 35/06/ΕΛ

27 Απριλίου 2006

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-423/04

Sarah Margaret Richards κατά Secretary of State for Work and Pensions

**Η ΑΡΝΗΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΗΛΙΚΙΑ ΜΕ ΤΙΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΕ ΤΡΑΝΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟ ΑΤΟΜΟ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΓΙΝΕ ΑΠΟ
ΑΝΔΡΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΥΝΙΣΤΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ**

*Η άρνηση αυτή συνιστά δυσμενή διάκριση, κατά παράβαση κοινοτικής οδηγίας περί της
ίσης μεταχειρίσεως σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως.*

Βάσει της νομοθεσίας του Ηνωμένου Βασιλείου που ίσχυε πριν από τον Απρίλιο του 2005, το φύλο ενός ατόμου, όσον αφορά τους εφαρμοστέους σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως κανόνες, είναι το αναγραφόμενο στη ληξιαρχική πράξη γεννήσεώς του. Η ληξιαρχική πράξη γεννήσεως μπορεί να τροποποιηθεί μόνον προς διόρθωση παραδρομής ή πλάνης περί τα πράγματα. Κατά συνέπεια, τα τρανσεξουαλικά άτομα που έχουν υποβληθεί σε εγχείρηση αλλαγής φύλου δεν μπορούν να τροποποιήσουν το αναγραφόμενο στην ληξιαρχική πράξη γεννήσεώς τους φύλο.

Ο νόμος περί αναγνώρισεως φύλου του 2004 (Gender Recognition Act 2004), ο οποίος άρχισε να ισχύει στις 4 Απριλίου 2005, επιτρέπει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τη χορήγηση στα τρανσεξουαλικά άτομα ενός πιστοποιητικού αναγνώρισεως φύλου (Gender Recognition Certificate). Η έκδοση του πιστοποιητικού αυτού μεταβάλλει το φύλο του ενδιαφερομένου για όλες σχεδόν τις επίσημες χρήσεις, αλλά δεν έχει αναδρομικό αποτέλεσμα.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι άνδρες μπορούν να τύχουν συντάξεως γήρατος σε ηλικία 65 ετών και οι γυναίκες σε ηλικία 60 ετών.

Κατά τη γέννηση της Sarah Margaret Richards το 1942, το φύλο της καταχωρίστηκε στη ληξιαρχική πράξη γεννήσεώς της ως άρρεν. Δεδομένου ότι διαγνώστηκε ότι αυτή έπασχε από δυσφορία γένους, υποβλήθηκε τον Μάιο του 2001 σε εγχείρηση αλλαγής φύλου. Τον Φεβρουάριο του 2002, ζήτησε να τύχει συντάξεως γήρατος από της συμπλήρωσεως του εξηκοστού έτους της ηλικίας της.

Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε από τον Secretary of State for Work and Pensions, με την αιτιολογία ότι είχε υποβληθεί τέσσερις και πλέον μήνες πριν τη συμπλήρωση του εξηκοστού πέμπτου έτους της ηλικίας του αιτούντος. Η S. M. Richards άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής και ο Social Security Commissioner, ο οποίος επιλήφθηκε της υποθέσεως αυτής κατόπιν εφέσεως κατ' αποφάσεως του Social Security Appeal Tribunal, ρώτησε το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών κοινοτήτων αν η άρνηση αυτή συνιστά παράβαση της κοινοτικής οδηγίας περί ίσης μεταχειρίσεως στον τομέα της κοινωνικής ασφαλίσεως¹.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, κατ' αρχάς, ότι το δικαίωμα κάθε ατόμου να μην υφίσταται διακρίσεις **λόγω του φύλου του** αποτελεί ένα από τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου, των οποίων την προστασία οφείλει να εξασφαλίζει το Δικαστήριο. Έτσι, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 79/7 εμπίπτουν μόνον οι διακρίσεις που οφείλονται στο γεγονός ότι ο υφιστάμενος τη διάκριση ανήκει στο ένα από τα δύο φύλα. Πράγματι, η οδηγία αυτή έχει εφαρμογή και στις διακρίσεις που οφείλονται στην αλλαγή φύλου του ενδιαφερομένου.

Στη συνέχεια, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η άνιση μεταχείριση στην υπό κρίση υπόθεση βασίζεται στην αδυναμία της S. M. Richards να επιτύχει την αναγνώριση του νέου φύλου το οποίο απέκτησε κατόπιν εγχειρήσεως. Αντιθέτως προς τις γυναίκες των οποίων το φύλο δεν είναι αποτέλεσμα τέτοιας εγχειρήσεως, οι οποίες μπορούν να τύχουν συντάξεως γήρατος σε ηλικία 60 ετών, η S. M. Richards δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει μια από τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση της εν λόγω συντάξεως, εν προκειμένω την προϋπόθεση που αφορά την ηλικία συνταξιοδοτήσεως. **Συνεπώς, η άνιση μεταχείριση αυτή, η οποία οφείλεται στην αλλαγή φύλου, πρέπει να θεωρηθεί δυσμενής διάκριση απαγορευόμενη από την οδηγία.**

Το Δικαστήριο απορρίπτει το επιχείρημα του Ηνωμένου Βασιλείου ότι η παρούσα κατάσταση καλύπτεται από παρέκκλιση από την οδηγία επιτρέπουσα στα κράτη μέλη να καθορίσουν διαφορετική ηλικία συνταξιοδοτήσεως για τους άνδρες απ' ό,τι για τις γυναίκες. Διαπιστώνει ότι η παρέκκλιση αυτή, η οποία πρέπει να ερμηνεύεται στενώς, δεν καλύπτει το επίμαχο στην υπό κρίση υπόθεση ζήτημα.

¹ Οδηγία 79/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1978, περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/003, σ. 160).

Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο καταλήγει ότι η οδηγία απαγορεύει νομοθεσία η οποία αρνείται το ευεργέτημα της συντάξεως γήρατος σε άτομο το οποίο από άνδρας έγινε γυναίκα, με την αιτιολογία ότι δεν συμπλήρωσε το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του, ενώ το ίδιο αυτό άτομο θα εδικαιούτο τέτοια σύνταξη στην ηλικία των 60 ετών αν εθεωρείτο γυναίκα κατά το εθνικό δίκαιο.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: CS, DE, EN, ES, EL, FR, HU, IT, NL, PL, SK

*Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου
<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=EL&Submit=rechercher&numaff=C-423/04>*

Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσιεύσεως της αποφάσεως.

*Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna Angelidis
Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674*